

Vegyestartalnu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre... 6 ft. | Félévre... 3 ft. | Negyed évre... 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek: utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszöri-nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, június 14-én.

A magyar regnicolaris bizottság már napok előtt elkészült üzenetével. S így itt is jó példával ment elől, s megette azt? amit azt osztrákoktól talán jóideig várhatott volna.

Szóval, a magyarok itt is az előzékenységre példányképei.

Nagy méltányosságot tanúsít a magyar bizottság akkor, midőn szemben azon körülménnyel, hogy a kezelési költség Ausztriában kisebb, mégis a bruttó eredményt veszi alapul, s nem a nettót, holott ez utóbbinak felvétele lett volna kedvezőbb Magyarországra nézve, hol az adókezelési költségek jóval nagyobbak.

Mi ugyan helyesebbnek tartottuk volna, ha a bizottság nem a méltányossági érzületre appellál, hanem egyedül világos károsodásunkra, melylyel szemben a negatíván helye nem lehet, de így is megvárjuk és reméljük, hogy a bizottság e pontot sine qua non-nak fogja tekinteni.

Nagy-Beeskerek, június 14-én.

A képviselőház június végével alkalmasint elnapolja üléseit. Még nem hoztak ugyan erre nézve formaszert határozatot, de miután az osztrák parlament nem vehető rá arra, hogy a kiegyezési javaslatokat július hóban tárgyalás alá vegye, a magyar kormányhoz igen közel álló körökben nem tartják lehetnek azt, hogy a javaslatok nálunk már most, a nyári szünetelés előtt tárgyalás alá kerüljenek.

A magyar quóta-bizottság tagjai Bécsből haza érkeztek, a bizottság elnökek s előadójának, Szlávinak és Falknak kivételével, kiknek az osztrák bizottsággal való érintkezés végett Bécsben kelle maradniok. Milyet az osztrák bizottság a magyar izenetre meghozza határozatát — a mit a magyar quóta-bizottsági körökben legfeljebb e hét végére várunk — a magyar bizottság tagjai is ismét felmennek.

A magyar kir. pénzügyminiszter egyik újabb körrendeletében elrendelte, hogy elmarasztalt törvényhatósági közegek által befizetett pénzbírságokból a kincstárt megillető rész, nemkülömben az adótervények és szabályok elleni kihágások büntetése esetében kiszabott pénzbírságok az egyes adónaplóban, különféle bevételek* czimén számolandók el.

Az adóreform törvényjavaslatok tárgyalását, mint a „Bud. Corr.“ értesül, nem fogja előbb megkezdeni a pénzügyi bizottság, míg be nem végzi munkálatait a regnicolaris deputatio; mivel a pénzügyminiszter ez idő alatt Bécsben lesz elfoglalva s a p. u. bizottság a pénzügyminiszter távollétében az említett törvényjavaslatokat nem tárgyalhatja.

Az osztrák regnicolaris deputatio befejezte az általános vitát s elfogadta a javaslatokat, melyek a nuntiumra vonatkozólag tettek s melyeknek összeállításával Herbst bizott meg. A magyar deputatio nuntiuma már kiosztatott az osztrák bizottság tagjai közt s kedden vagy szerdán kerül tárgyalásra.

Német lapok tudni akarják, hogy a magyar aranyre már közelebről ki fog bocsátatni, s erre nézve minden előkészület megtörtént. Ezzel hozzák összeköttetésbe Rothschild báró Párisba utazását is.

Nagy-Beeskerek, jun. havában.

Folyó hó 10-én estején szemtanuja és részvevője voltunk egy egyszerű, de igen

tudjuk, ki találja elfogadhatónak az egész kiegyezést. A bizottság különben határozottan megmondja, hogy az a javulás, melyet ez a visszatérítési módozat eredményezne, csakugyan minimuma annak, a mit a magyar korona országai nem pótlásul az eddig szenvedett károkkért, melyeket Magyarország mintegy kétségtelen érvényű törvény által ráerőlt áldozatot elviselni kénytelen, hanem legalább ezen ország jövőbeli megkárosodása mértékének csökkentése czéljából, a birodalmi tanácsban képviselt országok méltányossági érzületétől elvárni jogosítva van.

Mi ugyan helyesebbnek tartottuk volna, ha a bizottság nem a méltányossági érzületre appellál, hanem egyedül világos károsodásunkra, melylyel szemben a negatíván helye nem lehet, de így is megvárjuk és reméljük, hogy a bizottság e pontot sine qua non-nak fogja tekinteni.

Nagy-Beeskerek, június 14-én. A képviselőház június végével alkalmasint elnapolja üléseit. Még nem hoztak ugyan erre nézve formaszert határozatot, de miután az osztrák parlament nem vehető rá arra, hogy a kiegyezési javaslatokat július hóban tárgyalás alá vegye, a magyar kormányhoz igen közel álló körökben nem tartják lehetnek azt, hogy a javaslatok nálunk már most, a nyári szünetelés előtt tárgyalás alá kerüljenek.

A magyar quóta-bizottság tagjai Bécsből haza érkeztek, a bizottság elnökek s előadójának, Szlávinak és Falknak kivételével, kiknek az osztrák bizottsággal való érintkezés végett Bécsben kelle maradniok. Milyet az osztrák bizottság a magyar izenetre meghozza határozatát — a mit a magyar quóta-bizottsági körökben legfeljebb e hét végére várunk — a magyar bizottság tagjai is ismét felmennek.

A magyar kir. pénzügyminiszter egyik újabb körrendeletében elrendelte, hogy elmarasztalt törvényhatósági közegek által befizetett pénzbírságokból a kincstárt megillető rész, nemkülömben az adótervények és szabályok elleni kihágások büntetése esetében kiszabott pénzbírságok az egyes adónaplóban, különféle bevételek* czimén számolandók el.

Az adóreform törvényjavaslatok tárgyalását, mint a „Bud. Corr.“ értesül, nem fogja előbb megkezdeni a pénzügyi bizottság, míg be nem végzi munkálatait a regnicolaris deputatio; mivel a pénzügyminiszter ez idő alatt Bécsben lesz elfoglalva s a p. u. bizottság a pénzügyminiszter távollétében az említett törvényjavaslatokat nem tárgyalhatja.

Az osztrák regnicolaris deputatio befejezte az általános vitát s elfogadta a javaslatokat, melyek a nuntiumra vonatkozólag tettek s melyeknek összeállításával Herbst bizott meg. A magyar deputatio nuntiuma már kiosztatott az osztrák bizottság tagjai közt s kedden vagy szerdán kerül tárgyalásra.

Német lapok tudni akarják, hogy a magyar aranyre már közelebről ki fog bocsátatni, s erre nézve minden előkészület megtörtént. Ezzel hozzák összeköttetésbe Rothschild báró Párisba utazását is.

megható ünnepélynek, mely ünnepélyt e becses lapokban közölni kötelességünknek tartjuk. Délmagyarországi tanítóegylet nagy-beeskereki főkegyelet tagjainak t. i. tudomásuk volt a felől, hogy az igen tiszt. tanfelügyelő úr névpapján tavol leend, de el nem akarván mulasztani az általuk igen tiszt. tanfelügyelő úr tisztelet és hála adóját leróni, követték tehát a főkegyelet elnök úr felhívását s már a fentemlített nap estején összesereglenek szép számmal, a helybeli községi s izrael. tantesület s számos vidéki tanítók Eisler főkegyeleti elnök úr vezetés alatt tek. tanfelügyelő urnak tisztelegni.

Az ünnepély „Isten áld meg a Magyarit“ énekléssel kezdődött. Ezt követé Eisler úr üdvözlő beszéde, melyben szónok tanfelügyelő úr buzgalmat, fáradozásait és érdemeit a tanügy előmozdítása érdekében kiemelé, mire az ünnepelt férfi meghatón visszont. Elmondá, miszerint ez nap életének szebbike, nyilvánítá, hogy ő vér vértanúból, hus husunkból, s buszke arra, hogy hozzánk tartozott vala, s buszkeséggel még most is miénknek vallja magát. A szívből eredt szavak, szivre hatottak, s mindenki érzé, hogy a tanügy vezetése meggyenkben oly férfi kezében rejlik, kinek képessége s akarata van a szent ügynek lendület adni s ki jogunk megvédésében, megörzésében, mint ő maga mondá, tantoríthatlan maradand, mint a szikla.

A „Schäfer's Sonntagsmorgen“ Kreuzertől éneklése után, a helybeli igazgató tanító Peczl János úr a községi s az izrael. tanítók nevében üdvözli tanfelügyelő urat, mely velős beszédet szintén meleg szavakban kifejezett köszönet követi. Nehány német dal és végre a szónok éneklésével végződött a tisztelegés. Most tanfelügyelő úr minden jelenlévővel nyájasan kezét szorított s magyar vendégszeretettel meghívá a jelenlévőket. Nem, kevesebb nyájasságot mutatott tanfelügyelő urnak szeretetre méltó neje, ki férjének vendégeit ott marasztalá. Magyarhoz, magyar kedvvel szült s most egyszer nem valósult a költő eme szavai: „Busan vigad a magyar“ mert mi bizony vigadva vigadtunk. Voltak felköszöntések is. Éltették a tanfelügyelőt, a tanüggyel, a tanügy napszámosait. Vajha a költő szavai:

„Balsors a kit régen tép,
Hozz rá vig esztendőd;
Még bűnhődte már e nép
A multat s jövőndöt!“

a tanítókra nézve egész értelmében teljesül-nének.

Végtere még emlitünk kell, hogy a reform. s rom. kath. Ielkés urak s helybeli Magenbauer úr is jelenlévők által emelék az ünnepélyt, utóbbi fogadja köszönetünket készséggel, melylyel a karénekek vezetését átvévé.

Diamant,
főleleml tanító.

Felhívás a török sebesültek segélyezésére. *)

Polgártársak! Enyhíteni az emberiség nyomorán, melyet egy igazságtalan háboru okoz, fordulunk hozzátok.

Törökország hadserege hazájának és az

*) E felhívást, mely, mint a névaláírásokból kitünik, a legelőkelőbb fővárosi körökből indul ki, hazafias kötelességérzetünkönk ajánljuk minden olvasónk figyelmébe. Szerk.

ozman nemzet életének megmentésére elszánt hősiességgel küzd a hatalmas Oroszországgal és szövetségeseivel. A török nemzet midőn saját lételeért harcol, egyuttal a nemzetközi jogok szentségét s Európának a panszlavizmus által fenyegetett érdekeit védelmezi. E küzdelemben Magyarország a török fegyvereknek kívánja győzelmét. Hatarainkon, a Duna mentén foly a nagy háboru s mindnyájan úgy érezzük, hogy az elesett török harcosok közvetve a mi érdekünkben is ontják vértüket, vesztik életüket. Magyarország nem nézheti érzéketlenül ez áldozatot.

A csatak riadalmából feljajdul a sebesültek fájdalmas segélykiáltása. A néma halálnál kínosabbak az égő sebek. A temetőnél siralmasabb az élő nyomor. A halottakról gondoskodik a dicsőség, a szenvedő sebesültekről gondoskodik az emberiség.

Odafordulunk a szeretethez; könyörögni megyünk a jótékonyáshoz. Alamizsnát kérünk barátaink számára, kik a kórházakban beteglen fekszenek. A hollig hű hazaszeretet áldozatai ők, kik a porból felszedve, forró lazban, rozsz szekereken elszállítva tehetetlen hevernek a hevenyészett tábort kórházakban, s kinek roncsolt tagjaik kötözésére gyakran hiányzik az elegendő tégés, a szükséges orvosság, a szeretetteljes apolás.

Mindenkinek módjában áll valamivel segíteni a sebesültek sorsán, ha jó szíve sugallatának engedve cselekszik. De legtöbbet hazánk nemeskeblű hölgyei tehetnek. Nem restelve a fáradságot, értékes tégést foszthatnak értéketlen rongyokból, s a felesleges vásznot összeszedhetik sebkötőknek. Ez a legfontosabb és legszükségesebb adomány, melylyel török testvéreinknek szolgálhatunk. Lássunk a gyűjtéshez mindenütt, országszerte, kiki otthon a család körében s egyutt, ha társaságban találkoznak.

A fillérek, melyeket gazdag és szegény, férfi és nő a jótékonyágra szántak, ez idő szerint a leghasznosabban úgy adatkak ki, ha a török sebesültek istápolására fordítatnak.

Minden városban, minden helységben, a társaság minden rétegében, reméljük, fog akadni oly buzgó hazaí, vagy áldásos lelkületű honleány, ki a maga körében a pénz- és tégésgyűjtés megindítására és a begyűlt adományok kezelésére vállalkozik. Összegyűjtve tégés, fehér ruhaneműk és pénz, a vidékről Budapestre volnának legelőkelőbb szállítandók, hogy itt nagyobb mennyiségben a török konszultatnak kézbesíthessenek.

A vidéki tégésküldemények czimzendők: Kovácsy Gyula orsz. képviselő urhoz (Budapest, dohány-utca 12.), ki azok iránt az intézkedést magára vállalni szives volt.

Penzbeli adományok átvételére, nyilvános nyugtázására és illetékes kezébe átadására szolgálatait felajánlani sziveskedett: Sztupa György orsz. képviselő úr (lakik: Kálvintér, gyűmészertár), kihez a vidéki gyűjtők pénzküldeményeiket intézni felkéretnek.

Levélbeli megkeresések s tudakozódások, melyekre válasz kívántatik, b. Kaas Ivor orsz. képviselő urhoz, a „P. Napló szerkesztőségében“ czimzendők; ki amiben lehet el fog járni s fölvilágosításokkal szolgálni. Ne késésk az ország a háborus idők jótékonyágát gyakorolni. Ne készenek a kezek előkészíteni, ami szükséges a sebek kötözésére. Hiszszük, hogy a magyar közönség fel-

TÁRCZA.

A kaszinókról és körökről. *)

Nem akarunk pedánskodni. — Mindjárt eleinte beismerjük, hogy a kaszinóknak és köröknek első és legfőbb feladata: kellemetes összejöveteli és szórakozási helyiségül szolgálni.

Társalgás, játékok és olvasás; a kaszinók és körök első sorban ezen célokra alkalnak.

Teljesen fölösleges dolgot végezne az, ki ma már, midőn alig van hazánkban város, de csak nagyobb község is, hol ilyenmő egyletek ne léteznének, a hasonló egyesületek hasznát és czélszerűségét fejtegetné. Az élet, a gyakorlat elvégezte már e munkát, s senki sincs, ki azoknak fontosságát és nagy horderejét társadalmi, közművelődési, sőt politikai tekintetben be ne látná.

A rokon elemeknek, a hason műveltségű és rokon társadalmi állású férfiaknak egyesülésében nagy erő és nagy hatalom fekszik, mint általában minden szövetségében, s ha azt kellő mérvben fel akarjuk és fel tudjuk hasz-

*) A „P. T. L.“ legutóbbi számából.

nálni, bármily célokat tűzzünk is ki magunknak, azoknak elérését vagy legalább megközelítését meglepőleg gyorsan és könnyen eszközölhetjük.

Kaszinóink és körünk, midőn alapító programjaikat megkésztik, majdnem kivétel nélkül fölvettek czéljaik közé a közműveltség terjesztését.

De vajlon kellő mérvben eleget tesznek-e ezen egyesülésük alkalmával magukra vállalt kötelezettségnek.

Azt hisszük, hogy nem.

Igaz ugyan, hogy a műveltebb, illemesebb és udvariasabb társalgási modor az ilyenmő egyletek keletkezésé óta örvendetesen és szemmel láthatólag terjed a társadalom közep, sőt alsóbb rétegeiben is, s azt sem tagadhatni, hogy a hírlapoknak és folyóiratoknak nagyobb mérvben történő olvasása folytán, a jobb izlés és a közismeretek szélesebb körben gyarapodnak; de azért azt sem lehet tagadni, hogy kaszinóink és egyleteink még mindig nem váltak a kultura, s különösen a nemzeti kultura azon hatalmas faktoraivá, mikké ha akarnák, azonnal lehetnének, s miknek nagy és nemes hivatásuk volna az ez irányban történő mozgalmak és tevékenységek felkarolni, irányozni és gyámolítani.

Tesznek-e kaszinóink és körünk e tekintetben legalább annyit, amennyit minden ne-

gyobb megerőtletetés nélkül könnyen megtehetnének?

Vegyük például az irodalom ügyét és pedig azért mindenekelőtt ezt, mert ez a közművelődés terjesztésének kétségtelenül leghatalmasabb és legfontosabb közege.

Hány kaszinó vagy kör dicsekedhetik oly könyvtárral, melyben szép- és tudományos irodalmunknak legalább legjelesebb és legkitünőbb termékei hiány nélkül feltalálhatók lennének? Kaszinóink és körünk legnagyobb részének olvasási szükségét még ma is bőven kielégíti azon néhány napilap, melynek előfizetési díjai képezik azon egyedüli összeget, mely budgetjének irodalmi rovatóban szerepel!

De az ily kaszinók és körök vajmi keveset is lendítenek aztán a közművelődés ügyén, s alig nevezhetők egyebeknek zártkörű kávéházaknál.

Tudományos és irodalmi társaságaink és egyleteink támogató és pártfogoló tagjainak sorában hány kaszinóink és körök nevével találjuk?

Hány oly kaszinó és kör van vállalkozni merészkedő kiadóink könyveiben följegyezve, melyekre legalább a jobb és jelesebb új könyveket és műveket illetőleg biztos verőkül számíthat?

Pedig nem nagyon merész számíttással is

legalább két ezerre tehetni hazánkban a hasonló egyletek számát.

Jó isten, ha ezeknek csak fele, vagy legalább csak harmadrésze pártfogó tagjává lenne irodalmi s tudományos egyleteinknek s könyvtára számára megvenne minden jelesebb új munkát?

Mily nagyot lendítne ez a folyvást küzdő és nyomorgó irodalom ügyén!

Hétszáz biztos vásárló! Hisz már maga ez a szám is lehetővé tenné minden megirt eredeti műnek a megjelenését, s még ugyan mindig szerény, de biztos pályává tenné az irodalmi működést, s íróinkra nézve lehetségessé azt, hogy kizárólag és egyedül hajtalmiaink és irodalmi munkálkodásaink élhessenek, míg most legnagyobb részben inkább csak mellékesen és műkedvelőkép, üres idejükben dolgozhatnak, mert kenyeret és fenntartást más téren és pályán kell keresniök!

Hogy fölszaporodnék rövid időn az évenként megjelenő magyar munkák száma!

Könyvekből építhetnének minden esztendőben egy-egy új várfalat nemzetiségünk és nyelvünk oltalmára! Az ily falakat pedig még ágyukkal sem lehet lerombolni!

Haj szép álom, merész képzelődés! De hát csakugyan nem lenne egyéb álomnál és képzelődésnél azon föltevés, hogy ka-

szólításunkat felkarolva a kérésünket készséggel teljesítendik. Isten áldása legyen a munkánk és Isten fizesse meg a jószívű adományt a lelkes ajándékozónak!

Budapest, 1877. június 1-én.

Éles Henrik, ügyvéd. Dr. Molnár A., orsz. k. Dr. Erdődi Béla, tanár. Rády Endre, orsz. képviselő. Farkas E. (kőrösi) o. k. Sebők Imre, ügyvéd. Földváry M., orsz. képviselő. Sigray Pál, ügyvéd. Gelléri Szabó J., mag. Szentágh P., (göm.) o. k. Gullner Gyula, o. k. Sztupa Gy., orsz. képviselő. Dr. Halász G., orvos. Toldy István, hírlapíró. B. Kaas Ivor, orsz. képviselő. Török J., gyógyszerész. Királyi Pál, orsz. képviselő. Ungváry L., hírlapíró. Kovács Gyula, o. k. Vogel Péter, ügyvéd. Lukács Béla, orsz. képviselő. Wahrmann S., magánúzó. Mattyas A., ügyvéd.

Kiáltvány a Törökországban lakó magyarokhoz!

Magyar véreim!

Nem akarok visszapillantani a multra; nincs szükségem arra, hogy nemzetünk történetének lapjait előlről forgassam előttetek! Ismeritek ti mindnyájan nagyon jól azon köröket, midőn csapás csapás után érte nemzetünket, és sehol nem találtuk fiait menedékre, kivéve a törökök vendégszerető földjén. Itt találtuk egykori nagy embereink, itt a jelenkor küzdelmeinek első férfiai, s itt mi valamennyien, akik a török hatalom oltalma alatt élünk és munkálkodunk, menedéket.

Lehet-e hát összefont karokkal elnézni a tűzhelyt velünk megosztó török nemzet küzdelmére? Lehet-e hát összefont karokkal elnézni, hogyan pusztítja el a jogot és szabadságot nem ismerő vad ellenség török testvéreink otthonát? Bevárjuk-e, hogy orosz iga alá kerülve a föld, melyen bujdosó apaink és véreink menedékhelyt találtak, anyahazánkra, Magyarországra kerüljön a hódítás sora?

Nem! Mi ezt összefont karokkal, kiégett szívvel nem nézhetjük. Nekünk, az ottmáni földön lakó magyaroknak kell példát adnunk másodhazánk védelmezésében. Oly kötelesség ma ez, amelylyel nemcsak mint a török föld lakosai, hanem mint Magyarország fiai is tartozunk.

Magyar ember, lakjék bárhol a világon, soha nem fog visszavonulásával erőt kölcsönözni a hódítási vágyból indított rablóhadaknak. Mi magyarok tiszteljük az ottmáni nép jogát, megbecsüljük szabadságát. Vértünk árán kell bizonyitanunk, hogy, védeve függetlenségét, védjük az elvet, mely sohasem volt szent Oroszország előtt. A vér, mely ereinkből kifoly, tiltakozás lesz a hazug misztió ellen, melyet a világ előtt magának vall. Oroszország, melynek fegyverei nemzetet nemzet után fosztottak meg szabadságától, közös elhatározással szabad és független népeknek. Nekünk magyaroknak jutott a feladat, a hódító ellenében példánk által szolgálni a szabadság ügyét.

Föl tehát, magyar fiai az ottmáni földnek! Mutassuk meg, hogy szívünk ép, karunk erős, halánk elvullhatatlan. Föl, magyar véreim! Többért kell küzdenünk, mint Törökország integritásáért: nekünk a török nemzet alkotmányáért kell szembeállnunk az éjszakai zsarnokokkal. Hadd lássa a világ, hogy kell küzdeni elvből és közös érdekből a legdurvább despotia terjeszkedési vágya ellen.

Föl magyarok! Az alkotmány, mely mindig gyujtott lelkünkben, kötelesség teszi a harcot a lelkiismeret-szabadság és vendégszeretet az alkotmány által megifjulásnak elébe néző nemzetekért.

Fegyverre a török integritás, a török alkotmány mellett, amelynek őre és védője tartozik lenni, akiben nemesen dobog föl nagy eszmék és Európa jövődjéért a szív.

A közök a Duna átépítésével világhatalommal fenyegeti Európát, kancsukával a haladni kész testvérnépet, elnyomással az ezredégek civilizációját. — Föl! Sorakozzunk fajunkhoz méltó lelkesedéssel Törökország védelmére. Velünk az alkotmányos népek istene, a szabadságszeretet, a jog, az igazság.

Éljen a török nemzet! Éljen a török alkotmány! Éljen a török-magyar testvériség! Rustsuk, 1877. május 26-án.

Csutak bey,

a török-magyar csapat főparancsnoka.

Egy kis misantropia.

Volt egy idő, mikor a hazai sajtó nagyon elkezdte köszörülni pennáját a társadalomnak mindenféle betegségein s igyekezett lekorbaöcsölni azokat; kik e betegségek okai s gyógyítani azokat, kik ez okoknak következményei voltak. Egy idő óta hallgat róluks részint a politika, ezen örök forrasu anyag, részint egyéb bajok és gondok foglalják el.

Igen érdekes vitát olvastunk nemrég egy vidéki lap hasábjain a rang- és czimkorság maniaja ügyében, melyben egy valaki, egy másik valakivel öseitol ramaradt czim fölött vitakozott. S az benne a nevezetes, hogy a pro és contra nyilatkozatok és stiklizések annyira mentek már, hogy egész kis irodalmi könyvnek képesek anyagot szolgáltatni.

Erről és ennek következményeiről próbálkozunk meg mi is írni valamit.

Ne mondjuk ki, de nem is mondhatjuk, hogy a czimek s rang utáni törekvés nem volna az emberi műveltségre befolyással. Sőt igen; mert ez által az ember az „önmagávali elégtelenségnek”, tehát törekvésnek minél magasabb fokra jutni, minél kitünőbb műveltségi fokot elérni a társadalomban, veti meg alapját, a mi egy régi, jeles irónak szavai szerinti a művelődésnek egyik leghatalmasabb rugója. Azonban most már nálunk sok esetben az erdemek kora lejárt s a magasabb állaspontok elérésére nem annyira az erdemek, nem a kor elérése — senior praecedit — mint inkább protectio által jutunk.

Vannak emberek, kik a becsületesség utján felhatolt polcon csak azok maradnak, kik voltak kisebb, de érdemteljes körökben, szerények, vonzó; ezek a rangkorság jelen stadiumában pofeszkedő göggl meg tekintenek le az alattuk állókra. De sajnos, hogy vannak sokan, kik felkapaszkodván az uborkafára, úgy néznek le az alattuk állókra, mint az éretlen és üres buzakalás a lehaljó, de tartalmas szárára. Csak az a vigasztaló, hogy az ilyeneknek feje, ép úgy, mint a felmagasolt buzakalász, rendszeren üres és éretlen szokott lenni. Szivük meg épen nincs.

Nem akarunk újból ostorozásába merülni a káros tuneménynek, de megkísérjük fejtegetni ezen követésre egyáltalában nem ajánlható helytelen eljárás következményeit.

Az olyan „urhatnám” fele emberek rendszeren olyanok szoktak lenni, kik állásuk büszke öntudatában embertársaiknak fenhéjzók lenzésére, megvetésre szorítkoznak, nem gondolván meg, hogy eredetre nézve egyik és ugyanazok, hogy ugyanazon egy ős szülöktől származnak.

E megvetés később misanthropiává fajul. Seneca, a római bölcs megmondja, hogy csak az az előbbrelvő, ki szelleme s tudománya által szerzett magának elsőséget; anyagra nézve egy a pör és a király, szegény és nemes.

Sajnos, hogy a társadalomnak ily káros kinövése e tant figyelembe nem veszi. Tudja, de nem akarja ismerni és sokszor ok nélkül, egyedül e balga véleménynek engedve, gyűlöli embertársát s nem esoda, hogy ez a hit sokszor meggyőződéses gyökeret verén — misanthropia lesz. A büszkeség e tana elvén ki van fejezve azon kékvérűek által, kik állítják, hogy az „ember csak a bironál kezdődik”, azon alól nincs ember, nincs valaki. Elég példa bizonyítja, hogy az ily rangkorsóság a misanthropiából egyenesen szenvedélylyé fajul s belőle, mint ilyenből sok baj származik, részint önmagára, részint másokra nézve. — Testvéries egyesülés mellett, együttes erővel nagyok vihető ki, a nélkül a legnagyobb dolgok is szétfoszlanak. E misanthropiából fejlődik ki a főbök és a nép közti discordia s aztán újra tanui lehetünk egy oly 1832-ki lázadásnak, midőn a nép büszke uroka fogá egész oktanul a gyászos dögvész borzasztó gyanuját.

S mi ennek oka? Nem más, mint a nagyságuk érzetében egyesekből kifolyó oktanul gyűlölet — misanthropia. De meg sokszor a neveltség fokozódik a czim és rangkorság s mivel így belemélyedtünk a fejtegetésbe, rántsuk ki magunkat a hinárból pár pelda által. Magunk lehetünk tanui s bizonyára voltunk is, hogy azelőtt tán collegánk, utóbb az uborkafára felkapaszkodott „valakik” megvették ugyszólván azokat, kiknek körében azelőtt élt. Aprehendálnak a bizalmas megszólításért, mivel nekik tán egy sokkal nagyobb a czimük. Collégialis szivélyességgel szólított őt per te, vagy ön, vagy maga, per Szabó úr, Nagy úr, rád förmednek, hogy mikép merészelsz velük „igy” beszélni.

Nem vers ez... de igaz! Innét fajúlnak át aztán a kölcsönös megvetések, a barátság felbomlása, disharmónia, a szivek távolodnak s utóbb az egész oktanul gyűlöletté... misanthropiává válik.

Különbön vigasztalódhatunk abban, hogy e végzetes körkínövés nemcsak nálunk van meg, de közös az az egész világgal. Kürtása jelen idő szerint absurditás, de óvakodásul használja fel mindenki saját esztét.

Nagyvárosaink e tuneményén még nem esodálkozom, mert ily helyeken mindenféle elem van egyesülve s a létfontartás ösztöne indit mindenkit minél magasabb jobblét elérésére, de annál feltünőbb ez oly helyeken, hol különben a társadalmi élet szükségességénél fogva ugyszólván egygyé kell forni mindenkinél. Ha ez követetik, akkor „egyesült erővel” minden kivihető, ha nem... akkor bukni kell s törni egyik vagy másiknak.

Az öskori oköljög s nemesség megszűnt már, de még e korban sem, hol különben a nép és úr valóban éles különbségben álltak, érezetle annyira az úr népével a rangjából kifolyó hatalmat s nem igényelte magának a czimek hosszu sorát, mint a mai művelt világban.

Ma már a „t. cz. úr” nincs meg, ezt tekintetesnek kell szólítani, ezt nagyságnak vagy méltóságosnak stb. Szinte hizik bele még az a falusi ember is, ha Pestre évre „nagyságnak” czimzi a pinczér s innen kezdve aspirál.

Szegény! Ugy akar tenni, mint az egyszerű atyai az aranyos kaftányt! De csak aztán legyen meg hozzá az arany is.

Különbön videant consules!...

HETI SZEMLE.

A háboru színhelyéről. Az ázsiai harcztérről egyre csak Hiobhírek érkeznek. Erzerum közvetlen közelég nyomultak az orosz hadoszlopok s Mukhtar pasa harc nélkül volt kénytelen seregét a könnyen verhető Soghanli hegyeségből elvezetni. E visszavonulás kétségkivül megtörte a különben is csekély török had erkölcsi érzetét és ellenállási képességét úgy hogy Ázsiában a hadjárat sorsa nagy részt már eldöntöttnek vehető. Valóságos csodának kellene történni, hogy itt az események új és szerencsésebb fordulatot vegyenek. — A török basi-bozukok csaknem szakadatlanul betöréseket tesznek román területre. Junius 3-án nagyobb csapat ment át a Dunán s Glindica táján néhány tanyát kirabolt. Egy másik csapat Macesu községet rohanta meg s 1400 drb. marhat elhajtott. Mindkét helység Lom-Palankától északra fekszik. — Két török monitor jelent meg 5-én Nikápoly felől, Izlai és Flamanda román hadállások előtt s négy órán át bombázta az ottani román-orosz utégeket. A tüzést csak a románok viszonozták. Az egyik monitor Turn-Magurelli mellett két orosz tisztet elfogott, kik egy csónakon, ugylátszik kalandra indultak a török hajók ellen. — Az orosz-román kémeik jelentése szerint a törökök Turtukai előtt Olteniczában szemben számos torpedot silyesztettek el. Azt hiszik, hogy az orosz főerég e ponton fog a Dunán átkelni. — A török csapatok a Kaukaszban a roz utak s a talaj-nehézségek folytán, melyek a tüzésérg gyors mozdulatait nagyban megnehezítik, igen sokat szenvednek. A csapatok s a benszülöttek csak kézi fegyverrel harcolnak, s azért Fazly pasa az expeditio ve-

zére Konstantinápolyból néhány üteg hegyi ágyut kért, melyeket még a hét folyamában ultra indítanak. — A montenegrói harcztért illetőleg az osztrogi monostorból, mely a Duga szoros és az albán határszél harcainak látóvától egyaránt messze esik, bocsátja világgá győzelmi híreit a hős Nikita fejedelem. Seregei győztek minden ponton, ezt jelentik tudósításai. Pedig a véres harc a héten három helyen vivatott olyan elkeseredéssel, minőnek e hosszu és gyilkos haborbombában is alig találjuk párját. A törökök végtére nagy offensivé műveletre emberelték meg magokat s hétfőn három felől egyszerre kezdték meg az előnyomulást. Herczegovinából Szuleiman pasa Niksics felé igyekezett s a Dugaszoroson át, melynek minden köve török vértől van áztatva, akart utat törni magának az ellenségnek keresztül. Nikita fejedelem szerint Szuleiman pasa megverett; hiteles dalmáciai hírek azonban az ellenkezőt mondják s a montenegrói sereg teljes vereségét s Niksics felszabadulását jelentik. — E tény azon második diadalhírt, melyet Nikita terjesztett, hogy ugyanis a második török sereg Ali Saib alatt Maljatinál montenegrói földön keményen megverett, egyelőre a legnagyobb kétséggel kell fogadnunk. A míg partatlan tudósítások nem derítik föl a tényállást, addig legalább is annyi hitelt kell a török győzelmi sürgönyöknek tulajdonítanunk, mint a montenegróiaknak. Pedig a törökök is sikeres harczokat jelentenek az albániai határszélről. Egyébiránt, ha a törökök a Dugaszoroson teljesen kitisztítják az ellenségtől s állandóan megtartani képesek, akkor az albániai sereg hatalmas veresége daczára is fordulatot idézhetnek elő a hadjárat folyamában, mert Niksicsből vezet a legjobb és legrovidebb út Montenegro belsejébe. Végül a harmadik török sereg a kitűnő Mehemed Ali vezetésével, ki a mult nyáron a sereb Ibar-hadseregét néhány ízben irgalmatlanul megverte, Boszniából úgy látszik, Kolasin felől tört montenegrói területre. Ha a török offensiva hamarjában nem akad, úgy e vidéken jelentékeny események várhatók. Már az eddigi harczok is aránylag roppant áldozatot követeltek a harczoló felek mindegyikétől.

Itthon. Bosznia és Szerbia elfoglalásának terve most megint kísért. Ezúttal Párisból terjesztetik. Párisi táviratok szerint Andrássy kijelentette az orosz követnek, hogy mielőtt Oroszország elfoglalja Rustsukot és Silistriát, Ausztria-Magyarország azonnal megszállja Szerbiát és Boszniát. — A kiegyezési tárgyalásokban az osztrák részről kezdett minuoendo licitációnak korán sem vagyunk a végén. A „N. Fr. Pr.” ma már határozottan a mellett szól, hogy maradjon meg mindenben a status quo, a minek igazi értelme az, hogy a jelenlegi orosz állapot ténészek még rosszabbá, mert Ausztria, a maga ipara érdekében, minden áron néhány védvámot csempesz be. Ide jutott a híres „taktika”. S ez eredmény elérésére fogják együtt tartani a képv. hazát, napusítotté ölom-üveg-tetők alatt 30 foknyi hőségben!

Oroszország. Sándor orosz czár június 6-án hadainak körébe érkezett s minden azt mutatja, hogy a Duna mentén még a napokban megkezdődnek a nagyterjedelmű hadműveletek. Törökök és oroszok egyaránt fokozott tevékenységet kezdenek kifejteni. A törökök régebben készült utégei pár nap óta szakadatlanul működnek. Új utégek emelteknek s nagy csapatmozgalom folyik az egész vonalon. Abdul Kerim pasa, úgy látszik, Turn-Magurelli felől várja a fő-, vagy legalább az egyik fő-támadást, s azért a szemben levő Nikápolyt nagyban megerősített. Új sánczokat épített; két monitor allandoan e tájékon cirkál, s az orosz parti utégek és védművek bombázását élénken folytatja. — Az orosz hadsereg a legutóbb hírek szerint következő hadállásokat foglalta el: A szélső jobb szárnyat a 9. hadtest képezi, főhadiszállása Szlatina; ehhez csatlakozik a derék had a 8. és 12. hadtestekből; a nyolczadik Bukaresttől délnyugatra, a 12. Bukaresttől délkeletre áll. E nyolczadik hadtest mellé sorakozik a 11. hadtest a 32. hadosztályal Olteniczában és vidékén s a 11. hadosztályal Brailaban. A balszárnyon áll a 7. hadtest Galacz, Reni és Izmail vidékén. A

9. hadtest, 13., s a felállítatlanban meg fogja kapni 18. hadtest védelmének kiégtest, me

Rot nek képz tizedek saját hasz az orosz tartósság keséggel hogy egy concertben lölni, mi — már e palast ma mas czár meg egy koronázás vagyis a hogy Rom phison, a hagyasavak szurony n tianu ura csupan a menten (B sok; d ságuk em ségének m ködi kirá hatalmak aival szem sem mas

Franc párisi offico tikajarol a terjeszti. E minden iran ország iran s hogy csak Anglia és A ez esetben teltségében fenyegetett tika, a ta ama veszély

Anglia kedvezően h cabinetek ké eredményt néhány nap melyet Suvai válaszul szol zékere. Franc hogy az ag resunaje kiel vonulás ese ugyan jelez zérlaban nem ségre csak a Bulgária meg tányos feltet stantinapoly a tamu megszall tetelt. (?)

Görög kormány min távirják, nagy folyasa folyta rek politikai mire Kommo kormány vissz hogy ki legy nagyobbá cs partvétezek az eldöntésére hz germagy mellot programban t

Szerbia nek, melyet O kilatásba helye háborura. Híre határozása szer a Dunát, Szerb minden intézke és Ó-Nis körü történik. A tör és Pirot körü tesznek.

III * Kormá főispánunk, ki r körül a helyszin a közigazgatás elnökölhetett, he ispanunk vitte.

* Lázítás. mult számunkba lázadás volt a v állítják, az emb törvényszéki bír lyesen éjnek id töltést keresztü észrevelte, s az fennevezett egy magát, hogy az o bíró úr mar maj láttan nyelvésség művelt ember let indulata rohamán

* Egy kis t Híradó* t. kollega szegedi árviz káro fias felebaráti sz majdnem gúnyos

színóink és köreink a nemzeti irodalom főpartfogóivá és gyamolitoivá válnának?

Lássuk csak a kérdést gyakorlati szempontból.

Kaszinóinkat — az ellenkezőt feltenni bűn volna! — bizonyára nem közöny, vagy az úgy fontosságának kicsinylése tartja vissza attól, hogy a nemzeti irodalmat nagyobb mérvben pártfogolják és támogassák, hanem — valljuk be, hisz egymás közt vagyunk: — a pénzhiány és saját szegénysége.

Igaz. Mi is ismerjük a vidéki kaszinók viszonyait, és tudjuk, hogy befolyó jövedelmeknek legjelentékenyebb részét a házbér, a futás, világitás és más anyagi kiadások veszik igénybe, s hogy szellemi, s ezek közt irodalmi czélokra a legkisebb rész jut.

Jól tudjuk, hogy tagsági díjakat a rossz idők és viszonyok következtében oly minimumra kellett alászállítniok, hogy tölük ez idő szerint méltányosan nem sokat követelhetni.

De ott vannak a tagok, ott vannak az egyesek. Ha ezek csakugyan komolyan szivükre veszik végre e nagyfontosságú kérdést, s csak alig megérezhető csekély áldozatra rászánják magukat: akkor a nemzeti irodalom ügye, s azzal a nemzeti becsület meg leand mentve.

Igen: a nemzeti becsület. Nem kevesebbről van szó.

Ez nem szorul bizonyítgatásra. Amely nemzet közművelődési céljaira, s jelesül: irodalma fenntartására még annyit sem képes vagy akar áldozni, hogy az írói által megírt művek megjelenését biztosítsa: az nem követelhet magának helyet a művelt népek sorában, s hallgatagul már lemondott nyelvének és nemzetiségének minden áron és minden körülmények közt való fenntartásáról.

Mert így all a dolog, urak. Irodalom, és pedig folyvást fejlődő irodalom nélkül még nagy nemzetek nyelve is kipusztul, hát még a kisebb, s mint a minők mi vagyunk, minden oldalról fenyegetett népeké?

Ezt nem lehet elég gyakran ismételni. Ezen tudatnak vérré kell válni minden magyar ember szivében, aki azt akarja, hogy gyermekei és unokái is azok maradjanak.

A kaszinók és körök a nemzet értelmiségét s legműveltebb elemeit képviselik, s azért első sorban ők vannak hivatva arra, övék a kötelesség, hogy nemzeti becsületünket minden irányban védjék és megmentsek.

De az idők nehezék; az emberek vagyona inkább pusztul, mint gyarapszik, azért nagyobb áldozatot senkitől sem követelhetni. De bizonyos minimumát az áldozatnak mindenkitől megvárhatni, ki elég műveltséggel és jövedelemmel bír arra, hogy valamely egyletnek tagja lehessen.

Öt krajczárt hetenként a kaszinók minden tagja csak adhat. Egy szivarral kevesebbet szivni hetenként, mégsem oly megbírhatlan áldozat, hogy az ily nagy czélok nevében bárkitől is meg ne lehetne követelni.

S ha minden körnek csak száz tagja egyesül ily módon az irodalom gyamolítására, (s mely körnek nincs száz ilyen tagja, könnyen kiegészítheti magát nem tagokkal, jelesül: nőekkel, hisz a kölcsönkönyvtárakba is legalább egy forintot kell fizetni havonként!) a könyvtár-egyletek már meg vannak alakulva, s oly öszszeg álland rendelkezésükre, melylyel a magyar irodalmi társulatok összes kiadványait, s általában a magyar irodalom összes megjelent műveit megszerezhetik, és ami fő: olvashatják.

S mindezt hetenként egy, s nem is valami igen drága szivar árért.

Hányat kiosztogatunk naponkint barátainknak és vendégeinknek. Adjunk egyet hetenkint irodalmunknak is!

A dolog a legegyszerűbb; amiről ön beszél, az a neveltség csekélység. Mi még többre is készek vagyunk, ha ezzel valóban ily nagy szolgálatot tehetünk! Fogja gondolni magában sok kaszinói tag, midőn e sorokat olvassa.

Többre nincs szükség. Az egy szivar ára

Balázs Sándor.

9. hadtest mögött a 14., a derékhad mögött a 13., s a balszárny mögött a 4. hadtest fog felállítani; — e három tartalékhadtest azonban meg uban van s a jövő hét előtt aligha fogja kijelölt hadállásait elfoglalni. A 15. és 18. hadtest Odessa s a fekete tenger partjai védelmére használtatik. Az orosz jobb szárnynak kiegészítő részét képezi a két román hadtest, melyek Krajova táján vannak elhelyezve.

Románia. A magát ma már függetlennek képzelő Románia, a porta és közötte ev-tizedek óta fennálló köteleket — nem annyira saját hadseregének hősiességében, mint inkább az orosz szuronyok hatalmában, s a rubelek tartósságában bizva — megdölgőn határozottan megígérte, hogy Károly fejedelem — királyi koronázásuk... A kevésbé vérmesebbek vagyis a józanabb politikuskok azt is rebesgetik, hogy Románia ily nagy jelentőségű metamorphosison, csakis az európai nagyhatalmak jóváhagyásával mehet keresztül. „Hát a muszka szurony mire való?” mondják gúnyosan Bratianu uram hívei. Annyi csakugyan igaz, hogy csupán az a szurony is, mely jelenleg a Duna mentén (Romániában) rozsdásodik — rengeteg sok; de hogy leendő még idejök és bátorságuk eme szuronyoknak, Románia függetlenségének megszilárdításáért s az újondukt pünkösdi királyság fenntartásáért az érdekelt nagyhatalmak — „Armstrong”-jai és „Uchatius”-aival szembe szállani, erre a választ sem mi, sem más valaki nem adhatja meg.

Franciaország. A „Pol. Corr.” ismert párisi officiosa a francia kormány külpolitikájáról a lehető legmegnyugtatóbb híreket terjeszti. Elbeszéli, hogy a Broglie-kormány minden irányban, de legelő Nemet- és Olaszország iránt a legbékésebb óhajokat táplálja s hogy csak az nyugtalanítja őt, hogy talán Anglia és Ausztria is besodortatik az actióba; ez esetben Franciaország helyzetét elszigeteltségében nagyon exponálnak s komolyan fenyegetetnek tartanak. Azért a francia politika, a mennyire tartózkodása megengedi, ama veszély elhárításán dolgozik.

Anglia. A mi Angliát illeti, a hírek igen kedvezően hangzanak. A londoni és pétervári cabinetek közt folyó alkudozások kielégítő eredményt ígérnek. Az angol kormány már néhány nap óta ismeri azon jegyzék tartalmát, melyet Suvalow gróf Londonba vitt s mely válaszul szolgálend Derby lord ismert jegyzékére. Francia kormánykörökben tudni vélik, hogy az angol cabinetet az orosz válasz e resuméje kielégítette. A Konstantinápoly elleni vonulás esélye a jegyzékben hírt szert csakugyan jelezve van, de oly módon, mely Angliában nem kelhet aggrályokat. Ez eshetőségre csak akkor gondolnak, ha Törökország Bulgária megszállása után sem akarná méltányos feltételekkel a békét elfogadni. Konstantinápoly állandó vagy csak hosszabb tartamu megszállásának eszméje egészen elejtett. (?)

Görögország. A görög koalíciós kormány mint a „Pol. Corr.”-nak Athénből távirják, nagyobb részt a király személyes befolyása folytán megafakult. Előbb a pártvezérek politikai programban állapodtak meg, mire Kommodoros a kamarának bejelentette a kormány visszalépését. Azon kérdésre nézve, hogy ki legyen az új cabinet elnöke, mely nagyobbára csupa exminiszterelnökökből áll, a pártvezérek azt határozták, hogy ez a király eldöntésére bízassék, a ki Kanaris az agg tenger nagy mellett volt. — E név sokat jelentő programnak tekintik.

Szerbia. dacára azon erélyes fellépésnek, melyet Oroszország Szerbia ellenében kitárába helyezett, azon erélyvel készül a háborúra. Híre jár, hogy a szerb kormány elhatározása szerint, a mint az oroszok átlélik a Dunát, Szerbia rögtön actióba lép. E czélra minden intézkedés meg van téve, s Ak-Palanka és Ó-Nis körül tetemes csapatösszpontosítás történik. A törökök ennek következtében Nis és Pirot körül elővigyázati intézkedéseket tesznek.

HIRHARANG.

* **Kormánybiztos.** Hertelendy József főispánunk, ki mint kormánybiztos az árvizek körül a helyszínen folytonosan el van foglalva, a közigazgatási bizottság ülésén azért nem elnökölhetett, helyette az elnöki teendőket alispánunk vitte.

* **Lázítás.** Szerb-Szent-Mártonban, amint mult számunkban említettük volt, valóságos lázadás volt a vízi töltés miatt. Mint biztosan állítják, az embereket valami Miskovits királyi törvényszéki bíró lázította, s mi több személyesen éjnek idején akarta a vizet feltartó töltést keresztül vágni, de azt két katonáőr észrevette, s az illető monsieur megugrot. A fentvezett egyéniség annyira kihívólag viselte magát, hogy az oda kiküldött Bakalovich szolgabíró ur már majdnem hogy befogatta zabolátlan nyelvésege miatt. (Csodáljuk, hogy művelt ember létere annyira átengedte magát indulata rohamának. Szerk.)

* **Egy kis figyelmeztetés.** A „Szegedi Híradó” l. kollegánk erősen gyűjtőget az új-szegedi árvíz károsultak javára. Ez igen hazafias felebaráti szép tett. Hogy büszkén és majdnem gúnyos kihívással kérdi, hogy valjon

gyűjt-e Torontálmege az új-szegediek számára, vagy csak akkor szokott életjellet adni magáról, mikor Új-Szeged bekebelezéséről van vagy leendő szó! Mi ezen erős kitétele csak annyit felelünk, hogy igen is, itt is folynak a gyűjtések, csak azon különbséggel, hogy mi nem dicsekszünk vele, de szép csendesen teszzük meg azt, amit mások oly dicsekedve emlegetnek. (Az ily újdonságok közlése rendszeresen vért szokot szólni, mert sokan sokkal több rossz akaratot tulajdonítanak neki, mint amennyi benne feltalálható. Szerk.)

* **Még mindig veszély.** Padénál az Aranka meder még mindig veszélyes fenyegeti Padé hátat. Kormánybiztosunk 3 miga itt erősen dolgoztat s remény van hozzá, hogy meg lesz menthető.

* **A növénycultura és szépiítés barátjai** ritka élvezetre legyenek elkészülve, ha Rogendorfra rándulva, ott a birtokos grófi család által sok aldozattal és — hangsúlyozva mondjuk — kitünő szakértelemmel fenntartott uradalmi kertet megcszemlélik. Szébb kertet, ideálisabb virágcsoportosításokat, elhajlóbb pompáját a műgonddal alakított pázsitpartieknak, arnyas ligeteknek, szóval a természet ekebb megnyilatkozásait csak a nagybíró Margit-szigeten, de itt lenn Delmagyarországon sehol sem látunk. Jutalmazóbb s iditőbb nyári kirandulásra alig lehetne vidékünkön még más helyet is a rogendorfi kerttel egy színvonalra emelni. A nemes gróf urat hála és elismerés illeti, hogy meggyékben oly kies paradicsomot alkotott, melyre méltán büszké lehetne Olaszország déli ege s kerti művésze is.

* **Principibus major, regibus aequalis.** Mihailovits József zágrábi érsek ő excellenciáját, miként teljesen biztos forrásból tudjuk, a f. hó 21-én tartandó consistoriumban fogja ő szentsége a papa bíbornokká avatni s őt a világ legelőkelőbb testületének tagjává kinevezni. Igy Mihailovitsban Torontálmege egy szülőtte lesz usualis mondas szerint: „principibus major, regibus aequalis.” Mihailovits tudvalevőleg Torontálmegeben, Torda községében született, hol atya előbb jegyző később uradalmi gazdatiszt volt. Közöljük ezeket addig is, míg meggyék e fényes állásu kitünő fiáról bővebben is megemlékezhetünk.

* **A temes-begavölgyi vízszabályozási társulat** elnapolt rendkívüli közgyűlése f. é. június 30-án d. e. 10 órakor fog a temesvári városház nagytermében megtartani.

* **A „Bukaresti Híradó” szerkesztője,** Vándory Lajos úr, ki a román vörösek s különösen a Romániában tanuló erdélyi oláhok részéről számos üldözésnek van kitéve, ma Temesvártól idözött, s innen az esti vonattal Aradra rándult. Vándory Lajos szerkesztő nem rokonszenvez az oroszokkal; de Romániát illetőleg teljesen correct álláspontot foglal el. Vándorynak ismételve párbaja volt egyes oláhokkal. Szerkesztő asztalán mindig ott van a revolver s férfias bátorsága által derekasan megállja helyét. A román vörösek most más csínyhez folyamodtak. A „Romanul” kémkedésről és hazaárulásról vádolja Vándoryt. A „Romanul” Vándory kiutasítását követeli Bukarestből, azonban, mint Vándory úr nyilatkozik sikertelenül. Öszintén óhajjuk, miszerint Vándory úr ugy mint eddig jövőben is teljesíthesse nehéz feladatát az ottan nagyszámban tartózkodó magyarság érdekében.

* **Igazolás.** Jakabffy szinzigazgató a török-becei ominozus ügyében egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyben elmondja, hogy mi volt az oka, hogy eddigelé a nevezett helyen előadásait meg nem kezdhetle. — Ugyanis azt állítja nyilatkozatában, hogy megjelenési idő nem volt kikötve, továbbá, hogy Módosról, hol jelenleg társulatával tartózkodott, az útban eső árvizek miatt el nem indulhatott, s végre, hogy az előlegesen felvett bérleti összeg nem is 100, de csak 75 forint volt. Szép tőle, hogy saját reputációjá érdekében sietett nyilatkozatát beküldeni, és mindenesetre csak javára szolgált, de másrészt nem szép tőle, hogy nyilatkozatát oly stylusban szerkesztette, a minővel nem szoktak mivel közőnség elé lépni. — Jakabffy, mint nyilatkozatában igéri, néhány nap mulva megkezdí Becsén előadásait.

* **Reményi Edét** Párisban is üldözi a sors. Bizonyos Villiers 4800 frank követelés fejében lefoglaltatta Stradivari-fele hegedűjét is. A művész személyesen jelent meg f. hó 6-án a bíróságnál, mondván, hogy a napokban concertet akar adni, azonban hegedűjét még sem kaphatta vissza.

* **Egy vonat megtámadása.** Az amerikai rablók megirigyelték Róza Sándor dicsőségét, melyet ez a sinfelszaggatás mezején aratott. A szt. luisi és san franciskoi vasuton, mintegy 156 mértföldnyire az előbbi helytől, vasárnap este egy rablóbanda kiszedte a sineket s azután úgy helyezte ismét vissza, hogy a közeledő vonatnak okvetlenül a töltésről le kelle buknia. Az éj sötét volt s heves zápor esett. Kilencz óra felé csakugyan arra rohogott a gyorsvonat és a mozdonyvezető észrevéve az akadályokat, a féket kívánta alkalmazni — de későn. A mozdony s a málhakoci 40 lányi mélységbe zuhantak; a mozdonyvezető, a futó s egy utas pedig szörnyet haltak. A rablók erre pisztolyaikkal lövöldözni kezdtek a vonatra, de látva, hogy az nem rombolódott össze, a mint remélték — sietve eltávoztak.

* **Éle még Petőfi?** A Petőfi-társaság tegnapi zárt ülésében Mierniczky Antal, a

kegyes rendiek gymnásiumában a francia nyelv tanára s volt 48-iki honvéd, hosszasan nyilatkozott e kérdés felől. Mierniczky is foglyul vitetett a szabadságharc után Sziberiába több magyarral együtt és 1863-ig raboskodott ott, de Petőfiről semmit sem hallott. Szerinte ha Petőfi Sziberiában lett volna, erről a világ könnyen tudomást szerezhetett volna, miután a rabok 8—10 mértföldnyi távolban is meglátogathattak egymást, majdnem valamennyien ismerősök voltak és a rendőrség által elolvasott leveleiket haza is küldhették. Azon lengyelekről, kik állítólag Petőfit ismerték, Mierniczky semmit sem hallott, s nem is hiszi, hogy sziberiai foglyok lettek volna; annyi azonban tény, hogy Sziberiában több 1848-iki magyar honvéd volt fogva. Ezek közül különösen Naprasszky Pált nevezte meg, ki jelenleg beregszászi mérnök. Mierniczky teljesen megbízható vallomása folytán, miután még azt is kijelenté, miszerint lehetséges, hogy a 63-iki amnestia daczára most is raboskodnak magyarok Sziberiában, igen kívánatos volna, hogy a netán orosz fogságban sanyló magyar hazánkfiainak ügyében hivatalos lépések létezenek.

* **Megdöbentő szerencsétlenségről** tudósítanak a legújabb angol lapok, mely Bath fürdőhelyen az Avon folyón keresztül vezetődő leszakadása következtében történt. A wem-mouthi vasuton ugyanis közvetlenül a szerencsétlenség előtt 900 személy érkezett a mezőgazdasági kiállítás meglátogatására. Ezek közül mintegy 200-an épen a hídon haladtak keresztül, midőn ez a ragykorolt rendkívüli nyomás következtében leszakadt s a rajta levők 40 lányi magasságról a folyóba zuhantak. A szerencsétlenek jelentékeny része életét veszíté a hullamokban, azonban igen sokan súlyos sérüléseket szenvedtek.

* **Egy derék ember elhunytáról** ad hírt a „Kelet” a következő sorokban: Marosvásárhelyt Gábor János kereskedő temetése június 17-én nagy részvét mellett történt meg. Gyermektelen vagyonos polgar lévén, abban lelte örömet, hogy árva leányokat vett házához, kiket nevelve együtt gyermeküként nevelték és ferhez adtak. Huszonhét árva leányt adott így férhez, s a 28-ik most van házában, de ezt már nejeire kellett bízni, mert a halál 64. éves korában a tulvilágra szőlította. Érdekes az elhunytól még az az adat is, hogy az általa férjhez adott leányoktól 45 unokája maradt hátra, a kik ha összesereglettek körülte, igazi boldogsággal tölték el szívét.

* **Magyar indigó.** Köztudomás szerint a kormány Sarlay János szarvasi gymnasiumi tanárt több év óta állami segélyben részesítette a czélból, hogy a csüllenyönvényből (Isatis tinctoria) saját rendszere szerint az indigógyártást megkísértesse. A kísérletek első éveiben már is képes volt Sarlay igen megnyugtató eredményt előmutatni, mert az általa kis mértékben gyártott indigó, a mi az indigóin tartalmat illeti, igen megközelítette a valódi legjobb minőségű bengaliai indigót. A mult évi csüllenytermésből S. már nagyobb mennyiségű indigót produkált, ugy hogy ezen mennyiséggel már is lehetett Goldberger és fia jöhírű budai kartonfestő gyárában festési kísérleteket tenni. A kísérletek e tavaszon megtéve, a nevezett gyár 4 heti folytonos, a legnagyobb pontossággal és vigyázattal teljesített vizsgálat és próbák után a kormányhoz intézett jelentésében konstatálja, hogy a S. által gyártott indigó összehasonlítva a középminőségű bengal indigóval alhozz ugy aránylik, mint 100:69⁹/₁₀; emellegva a nevezett gyáros azon nézetét fejezte ki, hogy S. indigója alkalmas arra, miszerint az Ausztria-Magyarországban nagymennyiségben használt és sok millió értékű bengal indigót tetemesen pótolja, sőt talán teljesen ki is zárja, mert nemesítés és javítás által idővel ezen termék is nemesebbé válhat, és csak olyan lehet, mint magában Indiában.

* **Mai számunkkal veszik t. olvasóink a keleti csatátér-térképét.**

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” június 10. száma következő tartalommal jelent meg: A cserkeszek (Hadsí Murtuz cserkeszfőnök arczképével) Erdődi Bélától. — Dérnye naplójából. — Török kormányfőnök és vezérek (Resad trónörökös, s Mahmud-Damad, Redif, Szulejman, Dsevdet és Reuf pasák arczképével). — Oroszország belső bajai. Sámí L.-tól. — Óriások és törpék. — Örökölhető-e tudománykedvelés? — „Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át.” Verne regénye (2 képpel). — Adria képek (3 képpel: ragusai dominikanus zárda; gyümölcsárulók; dalmát pókok arany ékszerai) Hermann Ottótól. — Budapesttől Plojestig. (Eredeti levél Plojestből). — Petőfi kéziratai. — Irodalom és művészet, stb. rendes hetirovatok.

A „Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonságok” előfizetési ára négy óra (június-szept.) 4 frt., — a „Háboru-kronika” czímű új képes vállalat! együtt 4 ft. 70 kr. — A „Vasárnapi Ujság”-ból teljes számu példányok újdéntől kezdve még folyvást kaphatók évnegyedenként 2 frtjával, egyes havi füzetek 70 krjával.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmege közigazgatási bizottsága 1877. évi június 11-én d. e. tartotta rendes ülését.

I. Hatósági levelek.

1. Csanádmegye közigazgatási bizottságának a nagyméltóságú magy. kir. miniszteriumhoz intézett jelentése Csanád vármegye állapótáról 1876. évben. — Tudomásul vétetik s levéltárba helyezetteti rendeltetik.
2. A közegészségügyi jelentések alakját és tartalmát meghatározó belügyminiszteri szabályrendelet egy példányát áttesz a megyei alispáni hivatal. — Tudomásul vétetik s levéltárba helyezetteti rendeltetik.

II. Adóügyek.

1. Jegdits Elek szerb-kereszturi község jegyzőjének 10-fnyi bírság elleni felfolyamodványa. — A felfolyamodvány nem a törvényes határidőn belül nyújtatván be, tehát felfolyamodványát elutasítatik.
2. Bobor Rozáliának 3133 ft. 39 krnyi adótarozása iránti fizetési halasztás tárgyában kelt pénzügyminiszteri határozat. — Tudomásul szolgál.
3. 1876. évben jégeső által okozott kár miatt Horváth Csényi községe által kérelmezett adóelengedése ügyében kelt pénzügyminiszteri határozat. — Tudomásul szolgál és további intézkedés végett az özszes ügyiratok a kir. adófelügyelőségnek kiadtnak.
4. 1876. évi árvíz által okozott kár miatti Bisits testvérek, Báró Horváth Gedeoné, Rohonczy Ödön tömege, Rohonczy Gedeon és Tarnóczy Gusztáv török-becei lakosoknak adóelengedése ügye. — Az özszes iratoknak a nagyméltóságú pénzügyminiszteriumhoz leendő felterjesztése elrendeltetik.
5. Horváth János beodrái lakos, Gróf Karácsonyi Guidó uradalmát képviselő tisztartónak felebbezése általános jövedelmi pótdadó ügybeni adófelügyelői határozata ellen. — Folyamodó felebbezésével elutasítatik.
6. Agora Miklos bánlaki lakos, tisztartónak felebbezése általános jövedelmi pótdadó ügybeni adófelügyelői végzése ellen. — Felebbező elutasítatik.
7. Stankovits György nagy-beckereki lakos hason ügye. — Az előírt fényüzési adó leiratik.
8. Braun Aloisia nagy-beckereki lakosnőnek fényüzési adó elleni felfolyamodványa. — Az előírt fényüzési adó leiratik.
9. Dr. Szabó Alajos nagy-beckereki lakos hason ügye. — Az előírt fényüzési adó leiratik.
10. Nédits János Nagy-Beckerek város rendőrkapitányának hason ügye. — A fényüzési adó leiratik.
11. Dr. Plechl Szilárd nagy-beckereki lakos hason ügye. — Az előírt fényüzési adó leiratik.
12. Szabó Mária nagy-beckereki lakosnőnek hason ügye. — A folyamodonőre rótt 32 ft. fényüzési adó leiratik.
13. Krstits Johanna nagy-beckereki lakosnőnek hason ügye. — Az előírt fényüzési adó leiratik.
14. Plechl Pál nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik.
15. Kanizsa Lipót nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik az adó.
16. Popovits Izailo nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik az adó.
17. Stoits János nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik az előírt fényüzési adó.
18. Konkoly Sándor nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik.
19. Eckstein Samu nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik.
20. Deutsch J. H. nagy-beckereki lakos hason ügye. — Leiratik.
21. Mencer Mihály nagy-beckereki lakosnak fényüzési adó elleni felfolyamodványa. — Leiratik az előírt fényüzési adó.
22. Bardó Benedek novoszelellő lakosnak házostály adó elleni felfolyamodványa. — Az özszes iratok kiegészítés végett a kir. adófelügyelőségnek kiadtnak.
23. Szimon Mátyás novoszelellő lakosnak hason ügye. — Az előírt 4 ft. házostályadó 2 fra leszállítatik.
24. Weisz Hermann nagy-beckereki lakosnak fényüzési adó elleni felfolyamodványa. — Folyamodványával elutasítatik.
25. Deschó Ágost nagy-beckereki lakosnak I. oszt. keresetadó elleni felfolyamodványa. — Folyamodóra rótt 21 ft. keresetadó 13 fra leszállítatik.
26. A kir. adófelügyelőnek május havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

III. Közoktatás ügy.

1. Lantos Mátyás új-szegedi községi tanító végleges megválasztása tárgyában. — A megválasztott tanító állomásában végleg megerősítettik.
2. Vass Teréz úrményházi községi tanítónő végleges megválasztása tárgyában. — Végleg megválasztott tanítónőnek megerősítettik.
3. A krivabari községi tanítói díjlevél megerősítése tárgyában. — A bemutatott díjlevél 1868. évi törvényzikk értelmében megerősítettik.
4. Nagy-Jécsa községének felfolyamodványa néhai Schaffer Bernát volt nagy-jécsai tanító, özvegyének, nyugdíjaztatása tárgyában. — A felfolyamodvány az özszes iratokkal a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak felterjesztetik.

5. Szolgabírói jelentés az antalfalvi községi előjáróság által az ugynevezett „Coledálás” ellen emelt panasz tárgyában. — A község panasz indokolt lévén, a coledálás csak szűn és ünnepnapokon engedetik meg.
6. Jozsa Maletits, mint a török-beeseli gör. kel. egyházi hitközség és iskolai bizottság elnökének beadványa az egyházi és iskolai adóhátralékok behajtása tárgyában. — Staats György tör.-beeseli szolgabíró utasítást, hogy a szóban forgó egyházi és iskolai adók behajtásának panaszos egyházközségnek segédkezzen nyujtson.
7. Popovits Juszm, ferdinandsdorfi tanító panaszja az otthelyi községi bíró, egyházi elnök és alelnök ellen. — Payer Hugó alibunári szolgabíró a panasz megvizsgálására jelentéstétel terhe mellett a panaszlevél kiadásával felbiztatik.
8. Az alibunári községi képviselő testület határozata, mely szerint az otthelyi állami tanító évi fizetésének feljavítása céljából évenként 150 frot hozzájárulni magát kötelezi. — Alibunár község képviselő testületének eme áldozatkészségét tanító határozata kedvező tudomásvétel mellett elfogadtatik.
9. Homolitz község felfolyamodványa az otthelyi községi tanítókat megillető ötévi pótlékok kiszolgáltatása tárgyában. — A felfolyamodványa a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak felirat kíséretében felterjesztetik.
10. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter úr ó nagyméltósága f. é. május 29-én 10.972. számú rendelete, Nagy-Kikinda mezővárosában mind fiúk, mind leányok számára felállítandó polgári iskola tárgyában. — A miniszteri rendelet mása Nagy-Kikinda községének azzal adatik ki, hogy az 1868. évi 38. törvényezék 59., 67. §§-ai való tekintettel ez ügyben intézkedjék és tett intézkedéseiről f. é. július 10-én jelentést tegyen.
11. A nagy-beckereki községi iskola 1875/6. évi felülvizsgáló fenn tartási számadása tárgyában. — felülvizsgálat végett a megyei számvétségnek kiadatik.
12. A nagy-jécsai községi iskola 1875/6. évi felülvizsgáló iskolaalap, könyvtár és fenn tartási számadása tárgyában. — Felülvizsgálat végett a megyei számvétségnek kiadatik.
13. Tanfelügyelő bemutatja május havi jelentését. — Tudomásul vétetik.

IV. Közmunka és közlekedés.

1. A királyi főmérnöknek jelentése az államutak ügyében. — Tudomásul vétetik.
- V. Posta és távirada.**
1. Antalfalva község kérvénye, melyben egy távirada-állomás felállítását kéri. — Hely adatik oly kikötéssel, hogy a távirada állomás költségeinek fedezése céljából biztosító nyilatkozatot írja alá, és e tekintetben határozatot hozzon, mely hozott határozat majdan a megye bizottságának jóváhagyás végett beterjesztendő.
2. A magy. kir. távirada-állomás főnök havi jelentése. — Tudomásul vétetik.

VI. Hadkötelesek ügyei.

1. Schemnicz Sámuel zombolyai lakos katona elbocsajtsági ügye. — Elutasítatik, mert elbocsajtsándónak még egy idősb munkaképes Dávid nevű fiúve van.
2. Stojkovic Pável idvori lakosnak hason ügye. — Elutasítatik, mert atya Gligor munka- és keresetképes.
3. Ballán Adám uzdini lakosnak katona-elbocsajtsági ügye. — Elutasítatik, mert atya Adám munka- és keresetképes.
4. Zachorecz Adám tót-aradézi lakos hason ügye. — Folyamodó atya Adám munka- és keresetképes lévén kérelmével elutasítatik.
5. Babin Zsiván farkasdini lakos hason ügye. — Folyamodó apósa Stankov Dimitár munka- és keresetképes lévén, kérelmével elutasítatik.
6. Zakits Zsiván idvori lakos hason ügye. — Folyamodó atya Jován munka- és keresetképes lévén, kérelmével elutasítatik.
7. Blossits Mladen kumáni lakos nősülési ügye. — A szabályszerű megkivántató birtok hiánya miatt a kért nősülési engedély meg nem adhatatik.
8. Novákov Jęfimie mokri lakos hason ügye. — Folyamodónak 75 holdnyi birtoka a szabályszerű megkivántató birtok mennyiségét túlhaladja, s ez indokból kérelmével elutasítatik.
9. Miskov Zsiván perlaszi lakos hason ügye. — Folyamodónak 54 hold 1034 □-ölet tevő birtoka lévén, kérelmével elutasítatik.
10. Csollák Nikola basahidi lakosnak katona-elbocsajtsági ügye. — Folyamodó atya Vasza munka- és keresetképes lévén, kérelmével elutasítatik.

11. Merzán János csatádi lakos nősülési ügye. — Szabályszerű megkivántató birtok hiánya miatt, s mivel Borbála és Zsuzsanna nevű nők munkaképtelensége kellőleg beigazolván nincsen, folyamodó kérelmével elutasítatik.

Várnay Imre ügyvéd és Wolzinger Izidor közigazgatási bizottsági tagok elmaradásukat sürögő magánügyeik elintézésével távirati úton igazolták. — Tudomásul szolgál.

APRÓSÁGOK.

Ardahan bevétel után a győzelemről ittas kozákok temették el saját halottaikkal együtt a paradicsom tubafája alá költözött ozmanlik ott maradt porhüvelyeit is. Az illető hetman, a ki az eltakarítással meg volt bízva, nagyon felületesen végezte a tisztet s nem csak a halottakat, de a sebesülteket és ájultakat is „brevi manu” behányta a közös gödörbe.

Az egyik sebesült fiatal török tiszt azonban, midőn egy durva kozák vállára kapta, visszanyerte eszméletét, s fölfogván hirtelen borzasztó helyzetét, minden erejét összeszedve hörgő.

— Il-alah masz-alah! Én még élek... — Hm hm... dühöngve a kozák egy darab ideig tűnődve — Szent Mihályra mondom, ez különös. Ha él-e?.. Eh mit! azt elvégre is minden bolond ember mondhatja.

S azzal egész flegmaticus bedobta a többi halottak közé.

Viktor Emánuelről a következő pikáns történetet írja római levelezőnk. A „polgárok királya” mulat és pedig igen jól mulat. A gonosz nyelvek azt beszélik, hogy midőn ő felsége a „Via del Popolon” végző egy este sétáját, betért szívtartó venni egy igénytelen szatócsboltba, hol a szatócs gyönyörű fiatal neje egyedül volt otthon.

Ugyanezen gonosz nyelvek szerint ő felsége mintegy tízenöt perczel tovább időzött bent, mint a menyire szüksége volt kedvelt „petit bordeaux” szivarjait megvilágotni.

Ezen időzésnek az lett a következménye, hogy másnap egy lefátyolozott nő jelent meg a kabinet-iroda pénztárnokánál s a következő iratot mutatta fel:

Utalvány: 10000 líróról, mely összeg ezen irat átadójának azonnal kiutendó.

Viktor Emánuel.

A pénztárnok félig gyanusan, félig hamis mosollyal nézte a nőt, de az összeg nagysága szegyet ütött fejébe.

— Várjon ön egy percig, asszonyom. Ő felséggel kell értekezzenem.

Azonnal bebecsátatást kért a király elé kinek eném kalandjait ismerté.

— Sire! mondá, ez irat az aláírás valódsága kétségenkivül, de az összeget soknak tartom.

Viktor Emánuel átnézte s haragosan dörmögte: — Ezentul betűkkel fogom írni az összeget, Foscart! Ez gyalázat nullát tettek az „ezer” után.

— Parancsát várom, sire.

A király arcán sajátságos fintor mutatkozott.

— Fizesse ön ki Foscart! Nagyon drága volt.

A bíróság fölmentett egy csalással vádolt férfit vádja alól bizonyítékok elégtelensége miatt. A fölmentett nem tudott eléggé hálálkodni s örülni, hogy visszanyerte szabadságát. Az elnök azonban hozzáfordult s e szigorú szavakkal bucsuztatta el:

— Már most mehet, a hová tetszik. A törvény fölmenti a vád alól, de a közmorál ítéletétől rettegnie kell.

Ily elnöki bucsuztató ráferne sok fölmentett vádlottra.

A francia leleményesség ki nem fogy ötletekből. Ismét van alkalmunk egyet jelezni, mely, ha valóság, méltán megérdemelné, hogy a magyar fővárosban is az uralkodó ropant mérvü halandóság miatt fölkaroltassék.

Arról van ugyanis szó, hogy egy „közegészségi vendéglő” állítassék fel Párisban. Az eszme szerzője már is megnyerte a szükséges tőkét a kivitelhez. E vendéglőben fognak a gyöngékedők, a beteges és üdülő félben levő egyének rendesen étkezni. Pinczerek helyett egy orvos fogadja a vendégeket. A helyett, hogy étlapot nyujtának eléjük, egészségügyi állapotuk után fog tudakodni, úterüket megtagogatni, s nyelvéket megtekinteni. Az orvos készíti el mindenkinek a megfelelő étlapot, sőt meg is rendel a ételeket és italokat. Lesz e vendéglő mellett egy kis kávéház is, hol a vendégeket izgató mokka, erős punch s melegített borok helyett, pompás kamilla s ezerjófű tévával, kitünő szörpök s ásványvizekkel s más egyéb gyógyító italokkal fogják ellátni.

„Budapesti Napilap.”

H I R D E T É S E K.

6798. sz. 1877. (152—3.2)

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről közhírré tetetik, hogy a megyei cselédség számára folyó 1877-ik évre szükségelt ruházat, és pedig 60 db. huszárka, 150 db. attila, 188 db. blouse, 374 db. magyar nadrág, 38 db. lovagló nadrág, 8 db. pantalon, 210 db. mellény és 37 db. sapka elkészítésének átengedése tekintetében f. é. **junius 25-én**, reggeli 9 órakor a megye székház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni kívánók 240 fnyi bánatpénzzel ellátva azon megjegyzéssel hivatnak meg:

- a) a vállalkozónak Torontálmegye hatósága részéről a fent elősorolt ruhadarabok elkészítésére következő anyagok adnatk át:
- 77.94 méter buzarvirág színű finomabb kék posztó,
 - 1021.08 „ „ „ közönség. „ „
 - 42.18 „ szürke posztó,
 - 87.82 „ vörös „
 - 454.32 „ Zwilch vászony,
 - 1412.70 „ belés „
 - 94.95 „ kemény „
 - 2975.96 „ citromsárga vastag zsinór (borítás),
 - 2100 darab „ „ „ gombhurok,
 - 4 3/8 „ sapkának való belésbőr,
 - 37 „ napellenző,
 - 37 „ állszij,
 - 37 „ rózsza,
 - 57 „ fekete kecskebőr,
 - 87 1/12 tuczat olaj bogradú gomb sárgarézből,
 - 78 1/12 „ rózsza formája kis gomb sárgarézből,
 - 66 1/12 „ gömbölyű nagy „ „
 - 321 1/12 „ „ „ kis „ „

b) az elősorolt egyes ruhadarabok készítésére nézve az árlejtés külön-külön fog megtartatni s az egyes rovatoknak ez uton elrendő legcsekélyebb árai összevéve az összes rovatokban elősorolt készítési árak összege fog újból árlejtési kikiáltási árul szolgálni, magától értetetlen, hogy a mennyiben az összes ruházati darabok készítésének árlejtés alá ekkénti bocsajtsásával az összes rovatokra nézve csekélyebb ár értenék el, mint az egyes rovatokra tett ajánlati összegre nézve, ez esetben az egyes vállalkozónak az egyes rovatokban foglalt cikkek előállítására tett ajánlataikból származó jogok és köteleességek önként elenyészetteknek tekintendők lesznek.

c) Az árlejtésre kitűzött határidőt megelőzőleg 1877. évi **junius 24-én**, déli 12 óráig az alispáni hivatalnál lepecsételt ajánlatok is beadhatók, ezen ajánlatok az egyes ruházati darabok szerint leendők, az ajánlat egész összege után számítandó 10%-nyi bánatpénzzel 50 krros bélyeggel ellátott és bepecsételt levelekben azon világos megjegyzéssel, hogy a feltételek a vállalkozó előtt ismeretesek és hogy azokat az megtartani magát feltétlenül kötelezi. — Az írásbeli lepecsételt ajánlatok az árlejtés befejeztével nyitvatnak ki, későbbben benyujtott ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megyei számvévi hivatalnál betekintheők.

Utóajánlatok semmi szín alatt el nem fogadtatnak.

Kelt N.-Beckereken, 1877. évi junius 5-én.

Torontálmegye alispáni hivatala.

5924. sz. 1876. (153—3.2)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tetetik, hogy a magas

államkincstár mint végrehajtató részére 445 frt. 55 kr. o. é. tőke és járulékaik kielégítése végett Drágoj Száva mint Drágoj Juon örökösétől végrehajtást szenvedettől lefoglalt és N.-Torák községe 461. sz. tjkönyvében 2652 ft. 43 kr-ra felbecsült ingatlan vagyona nézve bírói árverés elrendeltetvén, ennek a nagy-toráki községhezánál leendő eszközlése végett első határidőül 1877. évi **július 16-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 16-ik** napjának, mindenkor d. e. 10 órája tuzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszermind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólittatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, mert ellenkező esetben a részükre Jankovits Pál ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesít-

hetni vélnék, hogy igénykereseteiket e hirdetés közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamán nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbiztatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi október 4-én tartott ülésében.

11460. sz. 1876. Hirdetmény. (155—2.1)

Alólírott kiküldött végrehajtó részéről ezennel közhírré tetetik, miszerint Kiszelyicsky Prokopie Lázának Viatov Illia elleni végrehajtási ügyében a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 4460-1876. sz. a. kelt végzése folytán megtartott első árverés vevők hiányában sikertelen maradt, ugyanazért a tör.-beeseli 248. sz. tjkönyvben foglalt 920 frtra becsült ház és 13600 frtra becsült egy egész urb. telek f. é. **junius 23-án** délelőtti 10 órakor T.-Becse községhezánál megtartandó II. árverés alkalmával becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt N.-Beckereken, 1877. évi junius 3-án.

Chernolatetz Levin,

kir. segédtelekkönyvvezető mint bírói kiküldött.

Iskolai értesítés.

A helybeli községi iskolánál az ez évi zárvizsgálatok a következő rendben és időben tartatnak és pedig:

- junius 23-án délelőtt a IV. fiosztály vizsgája a gymnasiumi épületben.
- „ 25-én „ az I. „ „ „ „ „
- „ 25-én délután „ I. leányosztály „ „ templom melletti iskolaépületben.
- „ 26-án délelőtt „ I., II. fiosztály „ „ németv. negyedb. levő „
- „ 26-án délután „ I., II. leányoszt. „ „ „ „
- „ 27-én délelőtt „ I., II., III. vegyes oszt. vizsgája a gradnuciczai „
- „ 27-én délután a II. vegyes osztály vizsgája a templom melletti „
- „ 28-án délelőtt „ III. fiosztály „ „ „ „
- „ 28-án délután „ III. leányosztály „ „ a Schmitzfele házban levő iskolában.
- „ 30-án délelőtt „ IV. „ „ „ „
- „ 30-án délután az V., IV. vegyes oszt. „ „ az amerikai vár. negy. „ „

A vizsgák délelőtt 8, délután 3 órakor kezdődnek.

Junius 23-án délután 6 órakor a IV., V., VI. fiosztályok, — junius 26-án délután 6 órakor az I., II., III. fiosztályok tornavizsgája leend a tornahelyiségben.

A vizsgák tartama alatt, tehát junius 23—30-ig az iskolába járó leánygyermekkek által készített női kézimunkák az állandó tanszerkiállítás helyiségében (a Napholtzfele házban) lesznek kiállítva, hol azok megtekintheők.

Ezen vizsgákra a t. szülőket s a tanügybarátokat tisztelettel meghivja.

Nagy-Beckereken, 1877. évi junius 13-án.

(156—2.1)

A községi iskolaszék.